

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล
ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
Buddhist integration for promoting digital education management
in secondary schools at Mueang Nan District in Nan Province

1. กนกวรรณ เต็งไตรรัตน์*, 2.ธีรทัศน์ ไรจน์กิจจากุล, 3. เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ
1. Kanokwan Tengtirat *, 2. Theeratas Rojkitjakul, 3. Kiattisak Suklueang

สังกัด: 1., 2. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตน่าน,
3. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Affiliation: 1., 2. MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity, Nakhon Nan Campus

3. Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*Arthor Email: Kanokwan2511@yahoo.com

Received: 2026-03-24

Revised: 2026-04-24

Accepted: 2026-05-18

Articles ID: e3791

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญา 3) กับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 3) นำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญา 3 กับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=0.822^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับ คือ การนำหลักปัญญา 3 มาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้ ด้านสุขุมปัญญา ควรแสวงหาความรู้ใหม่และพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรผ่านการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านจินตมย

ปัญญา ควรนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และด้านภาวนามยปัญญา ควรลงมือปฏิบัติจริงและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: 1. พุทธบูรณาการ; 2. การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล; 3. หลักปัญญา 3

Abstract

The objectives of this research were 1) study the level of digital education management in secondary schools in Mueang Nan District, Nan Province 2) examine the relationship between the Threefold Wisdom pañña 3 and the promotion of digital education management in secondary schools and 3) propose Buddhist integration to promote digital education management in secondary schools. This is a mixed-methods research study combining quantitative research from a sample of 152 people, using questionnaires and statistical analysis including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient; and qualitative research through in-depth interviews with 10 key informants, using an interview guide and descriptive content analysis.

The results of this research found that:

1. The overall level of digital-era educational management in secondary schools in Mueang Nan District, Nan Province, is high ($\bar{X} = 4.41$). When considered by individual aspects, all aspects are at a high level.

2. The overall relationship between the Threefold Wisdom (pañña) and the promotion of digital-era educational management in secondary schools, shows a very high positive correlation ($R=0.822^{**}$), statistically significant at the 0.01 level.

3. Buddhist integration to promote digital-era educational management in secondary, involves integrating and applying the Threefold Wisdom as follows: In the area of Sutamaya-pañña (wisdom gained through hearing), new knowledge should be sought and digital skills developed for personnel through training and knowledge exchange. In the area of Chintamaya-pañña (wisdom gained through thought), information should be analyzed, planned, and decision-making made rationally. And in the area of Bhavanamaya-pañña (wisdom gained through practice and training until proficiency is achieved), in order to create sustainable educational innovation.

Keywords: 1. Buddhist Integration; 2. Educational Management in the Digital Age; 3. Threefold Wisdoms

บทนำ

สังคมโลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ทางสังคมซึ่งเรียกว่าสังคมออนไลน์ ทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันที่ รวดเร็วและหลากหลาย

รูปแบบมากขึ้นรวมถึงการทำธุรกรรมต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารนั้นเข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในด้านการศึกษามีกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั่วถึงทุกเพศทุกวัย ดังแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579 กำหนดให้เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษามี มาตรฐานเชื่อมโยงกันและเข้าถึงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงต้อง ปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนไป เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัดและสามารถก้าวเข้าสู่โลกสังคมออนไลน์ได้อย่างมีศักยภาพ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้วางรากฐานสำคัญในการกำหนดให้รัฐต้องจัดระเบียบการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม และการสืบสานวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น เพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย และมีความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตนเอง สอดรับกับนิยามของการศึกษาที่เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมุ่งเป้าหมายสำคัญไปที่การ "พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล" (Transforming Education to Fit in the Digital Era) ผ่านการพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐด้วยนวัตกรรม (Digitalize Process) การเชื่อมโยงฐานข้อมูล (Sharing Data) และการบริหารจัดการงบประมาณที่ยึดพื้นที่เป็นฐาน นอกจากนี้ยังเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันและความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอมืองน่าน จังหวัดน่าน ต้องเผชิญกับความผันผวนและซับซ้อน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงกลายเป็นกลไกหลักที่มีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสมรรถนะ เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่าง ครูยุคดิจิทัล กับ ผู้เรียนยุคดิจิทัล การจัดการศึกษาในยุคนี้จึงไม่ใช่เพียงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานหรือการบริหารงานทั่วไปเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ การทำงานเป็นทีม และการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งผู้ประกอบการ สถาบันศาสนา และชุมชน เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและตอบโจทย์คุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมการบริหารงานกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของ สถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ICT มาใช้เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่างๆ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ระบบสารสนเทศให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าอย่างแท้จริง รวมถึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ และแนวทางการบริหารของตนเอง ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2567)

การนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจาก "การใช้งานเทคโนโลยีเป็น" ไปสู่ "การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ" ซึ่งมีความสำคัญในหลายมิติ โดยเฉพาะหลักปัญญา 3 ได้แก่ 1) สุตมยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการศึกษาเล่าเรียน 2) จินตามยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ 3) ภาวนามยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ สามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

1. สุตมยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการศึกษาเล่าเรียน เป็นปัญญาที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ การศึกษาอบรม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การค้นคว้าหาความรู้และวิทยาการต่างๆ การส่งเสริมให้นักเรียนสร้างการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลภายนอกเพื่อประยุกต์ใช้ประกอบการเรียนรู้ เพื่อเป็นฐานความรู้ในการคิดพิจารณาในขั้นของจินตามยปัญญาต่อไป

2. จินตามยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ เป็นปัญญาที่เกิดจากการคิดการค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์วิจารณ์และทดลองปฏิบัติจนรู้เข้าใจและเห็นผลด้วยตนเอง การส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์และการนำทักษะด้านเทคโนโลยีไปใช้งาน การส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีการนำความคิดอย่างเป็นระบบสามารถนำไปสร้างองค์ความรู้ การส่งเสริมการคิดโดยอาศัยฐานข้อมูลมาประกอบการคิดและวิเคราะห์ และการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนการตัดสินใจ

3. ภาวนามยปัญญา ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ เป็นปัญญาที่เกิดจากการลงมือทดลองปฏิบัติจนทำให้รู้เห็นประจักษ์ด้วยตนเอง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งานในการเรียนรู้อย่างถูกต้องเหมาะสม การนำข้อมูลของทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และปฏิบัติ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของการศึกษา เล่าเรียน และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการฝึกปฏิบัติ เพื่อแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล โดยการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะหลักการพัฒนาปัญญา 3 ประการ ได้แก่ สุตมยปัญญา จินตามยปัญญา และภาวนามยปัญญา เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และขับเคลื่อนการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารและครูมีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย มีจริยธรรม และสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญา ๓ กับการบริหารจัดการ ศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ใช้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดน่าน ของโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร และโรงเรียนสตรีศรีน่าน ข้อมูลเดือนมกราคม 2568 ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวนทั้งสิ้น 244 คน ได้ประชากรจากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับ จำนวน 10 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษา 2 คน
- 2) กลุ่มคณะครูของสถานศึกษา 2 คน
- 3) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา 2 รูปหรือคน
- 4) กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 4 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป โดยได้นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรในสถานศึกษาในอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน จำนวน 30 คน พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.975

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์การนำเอาหลักปัญญา 3 มาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดน่าน ของโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร และโรงเรียนสตรีศรีน่าน ด้วยแบบสอบถามจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจำนวน 10 รูป/คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญา 3 กับการบริหารจัดการ

การศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน (Pearson's correlation) (ยุทพงษ์ กัยวรรณ, 2543)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยหาแนวทางการประยุกต์หลักปัญญา 3 เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ใช้เทคนิควิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป โรงเรียนควรเพิ่มการเฝ้าระวังการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ในการติดต่อประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรมีการเผยแพร่และผลงานวิชาการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ มีการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรการสอน และการส่งเสริมครูผู้สอนให้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอเหมาะสม ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร ประชุม และสร้างการรับรู้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพให้ครูและบุคลากร และการส่งเสริมครูและบุคลากรในการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรมีการกำกับ ติดตาม การบริหารงบประมาณ การจัดทำทะเบียนคุมงบประมาณ อย่างครอบคลุมเป็นปัจจุบัน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการพัสดุและควบคุมภายใน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญากับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญาเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.822^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ มากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ โดยหากพิจารณาตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า หลักปัญญา 3 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หลักปัญญา 3 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก กล่าวคือ หากสถานศึกษาได้นำหลักปัญญา 3 มาบูรณาการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ก็จะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดยการนำหลักปัญญา 3 มาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) หลักปัญญา 3 ด้านสุขุมยปัญญา (ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการศึกษาเล่าเรียน) คือ บุคลากรของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ควรมีการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการ ในการวางแผนการเรียนการสอน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ จากการอบรม สัมมนา และนำมาประยุกต์ใช้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) หลักปัญญา 3 ด้านจินตมยปัญญา (ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์) คือ บุคลากรของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ควรมีกระบวนการคิดอย่างรอบคอบ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามตรวจสอบ และมีการประเมินผล มีการทบทวน นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์นี้ให้เกิดขึ้นกับบุคลากรและนักเรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและยุคสมัยดิจิทัล

3) หลักปัญญา 3 ด้านภาวนามยปัญญา (ปัญญาหรือความรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ) คือ บุคลากรของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ควรมีการนำความรู้จากการศึกษาจากการคิดวิเคราะห์ จนทำให้เกิดปัญญา แล้วนำมาสู่การลงมือปฏิบัติจริง มีการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติ จนนำไปพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญ เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสร้างสรรค์การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ในการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

การผลการศึกษาวิจัยเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จากผลการวิจัย การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่าทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านบริหารงานวิชาการ 2. ด้านบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารทั่วไป ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษา โดยนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชวุฒ ปัญญาวิชโร (เพชรไพร) (2561) พบว่า 1) ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือโดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 2) ผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจ กับการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย 3) ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน เน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ผู้บริหารควรสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นสากล

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญหากับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จากผลการวิจัย พบว่า หลักปัญหากับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R=0.822^{**}$) กล่าวคือ เมื่อสถานศึกษามีการบูรณาการประยุกต์ใช้หลักปัญหามาส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษายุคดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นก็จะส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระพงษ์ศักดิ์ สนตมโน และคณะ (2564) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมีจุดเด่น คือ ปัญหาพละ (กำลังความรู้) ประกอบด้วย พัฒนาความรู้ มุ่งนวัตกรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ เป้าหมายชัดเจน เน้นประโยชน์ส่วนรวม ร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ บริหารงานตามแนวโน้มสอดคล้องกับ พระมหาสาธิต เมธีจรรยาภรณ์ (2564) พบว่า การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญาในการคิดวิเคราะห์ ด้วยหลักพุทธธรรม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญาในการคิดวิเคราะห์ด้วยหลักพุทธธรรม 6 องค์ประกอบ 2) ทักษะทางปัญญาในการคิดวิเคราะห์ 3 องค์ประกอบ 3) แบบจำลองรูปแบบการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญาในการคิดวิเคราะห์ด้วยหลักพุทธธรรม เมื่อดำเนินการปรับปรุงแล้ว มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.912 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง และสอดคล้องกับ อวยชัย รางชัยกุล (2566) พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากร ประกอบด้วย 1. ด้านการทำงานเป็นทีม 2. ด้านการยึดมั่นในความถูกต้อง 3. ด้านความส่งสมความเชี่ยวชาญในอาชีพ 4. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 5. ด้านการบริการที่ดี โดยในส่งเสริมสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปัจจัยที่ส่งเสริม คือ การปฏิบัติงานตามหลัก 7S นอกจากนั้นยังบูรณาการหลักพละ 4 ด้านปัญญาพละกำลังความรู้ ได้แก่ นวัตกรรม มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ ผูกอบรมตามระเบียบของทางราชการนำองค์ความรู้ที่ได้มาปฏิบัติ

3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ครู และบุคลากรมีการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการคิดอย่างรอบคอบ มีเหตุผล และลึกซึ้ง มีการนำความรู้ที่ได้จากการฟังและการคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา แล้วนำมาสู่การลงมือปฏิบัติจริง การฝึกฝน การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับ วีรวัฒน์ แก้วทองใหญ่ และ พระเมธาวิญญู (2562) พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตามหลักสูตรที่เปิดสอน มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน ผู้สอน อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอน สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถบริการ วิชาการแก่ชุมชนและสังคม สามารถติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนบทเรียนหรือเนื้อหาที่สอนมีความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับ รุ่ง วรรณดิษฐ์ และคณะ (2566) พบว่า แนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการ ด้านวิมangsa (ปัญญา) คือ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน นำไปสู่การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และนำไป

ปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับ พระครูสถิตวิธานวัตร (บุรินทร์ จรุงรัตน์มณี) (2561) พบว่า แนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับการบริหารการพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชนนั้น ผู้นำต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เมื่อรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองแล้วก็จะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ต้องมีความมุ่งมั่น อุทิศตัวในการทำงานมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยความขยัน อดทน ไม่ทอดทิ้ง ท้อถอย และควรมีเทคนิคในการสร้างความไว้วางใจจากคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือกับตัวผู้นำชุมชน ผู้นำรู้จักเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่มีใจผูกพันอยู่กับงาน มีความละเอียด รอบรู้ รอบคอบในการบริหารงาน รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของชุมชน และผู้นำรู้จักการวิเคราะห์สถานการณ์ ตรวจสอบประเมินการปฏิบัติงาน คิดค้นวิธีเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินงานครั้งต่อไปดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

Figure No. 1 New Knowledge

การวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน” ผู้วิจัยสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ “VMSE Model” ประกอบด้วย 1) Vision คือ วิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการบริหารให้มีความทันสมัยทันสมัยต่อเทคโนโลยีดิจิทัล 2) Management คือ การจัดการในหน้าที่ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก โดยมีการวางแผนการสอน การบริหารจัดการบุคลากรทางการศึกษา การกำกับ ควบคุม ด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 3) Support คือ การจัดการองค์กร หมายถึง ผู้บริหารองค์กรควรให้การสนับสนุนและเพิ่ม

ประสิทธิภาพทักษะ ความชำนาญให้กับบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน 4) Evaluation คือ การติดตาม ประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีจัดทำกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติ ด้วยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

นอกจากการจัดการทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นแล้ว สิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการศึกษาควรบูรณา การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหาร ทั่วไป และภารกิจอื่นๆ ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน เปรียบเสมือนแสงเทียน นำทางเพื่อไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จของผู้บริหาร อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ที่ท้าทายทันสมัย นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

สรุป

การวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน” ผู้วิจัยวิจัยพบว่า

สภาพปัจจุบัน บุคลากรทางการศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญากับการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุค ดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปัญญา เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.822^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี ความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านบริหารงานวิชาการ และด้านที่มี ความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ

แนวทางการบูรณาการหลักปัญญา 3 ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัลของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน นั้น ความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา จุดเริ่มต้นที่สำคัญ คือความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการศึกษา ตามเป้าหมายของการจัด การศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ส่วนจะมีความสำเร็จตาม เป้าหมายได้นั้นจะต้องมีความรู้ ซึ่งความรู้เกิดจากปัญญาทั้งสาม รู้จักการวิเคราะห์ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความรู้และปัญญาเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหา ความสำเร็จของชีวิตด้านอื่น ๆ ต่อไป การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงต้องมีปัญญาทั้ง 3 ไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ ด้านสุตมยปัญญา ด้านจินตมยปัญญา และด้านภาวนามยปัญญา จะขาดปัญญาด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรทางการศึกษาเป็นตัวชี้วัดรายบุคคล

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำกระบวนการคิด รับฟัง ข้อเสนอแนะจากครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางการบริหารจัดการด้านนวัตกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลตามหลักพุทธธรรม เพื่อการบูรณาการการบริหารสถานศึกษากับหลักพุทธธรรม ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน และโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดน่าน

2.3 ควรศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน และโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดน่าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *นโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้น 1 กันยายน 2567, จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>
- พระครูสุถิต วิจารณ์วัตร. (2561). การบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับการบริหารการพัฒนาชุมชนของผู้นำชุมชนในอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 2(1), 11-26. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JLGISRRU/article/view/196939>
- พระพงษ์ศักดิ์ สนมมโน, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, และบุญทัน ดอกโธสง. (2564). พุทธธรรมมาภิบาลเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดสระแก้ว. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 146–159. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/249943>
- พระมหาสาธิต เมธีจรรยาภรณ์. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญา ในการคิดวิเคราะห์ ด้วยหลักพุทธธรรม ของนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. [ดุขภูนิพนธ์คณะสังคมศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชวุฒ ปัญญาชีโร (เพชรไพร). (2561). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมทักษะทางปัญญา ในการคิดวิเคราะห์ ด้วยหลักพุทธธรรม ของนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(3), 133–146. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/148830>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 1378 ตอนที่ 40 ก. หน้า 14.

- รุ่ง วรรณดิษฐ์, วิชชุกร นาคธน, และธิดิฐิ หมั่นมี. (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลม่วงเตี้ย อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. *วารสารมจร เพชรบุรีปริทรรศน์*, 6(1), 81 – 98. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JPR/article/view/266109>
- วีรวัฒน์ แก้วทองใหญ่ และพระเมธาวิณัยรส. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปัญญา 3 ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม*, 6(2), 973-990. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/183348>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พริกหวานกราฟิค.
- อวยชัย ราชชัยกุล, สุรพล สุยะพรหม, และเกียรติศักดิ์ สุขเหลืออง. (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 6(5), 39–51. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/267150>
- เอกชัย กีสุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล* (School Management in Digital Era). TruePlookpanya. สืบค้น 12 ตุลาคม 2567, จาก <https://www.trueplookpanya.com/dhamma/content/52232>